

~~18~~ a/0

H.M. 292.

Тypo. № 341

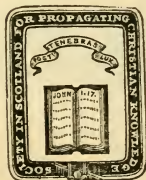

A
GAELIC
SPELLING BOOK.

PUBLISHED BY THE SOCIETY IN SCOTLAND FOR PROPAGATING
CHRISTIAN KNOWLEDGE.

For the Use of their Schools.

EDINBURGH:
PRINTED FOR THE SOCIETY,
BY THORNTON & COLLIE, ST DAVID STREET.
1842.

**LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION**

ADVERTISEMENT.

THE following short spelling book is compiled with a view to facilitate and promote the reading and spelling of the Gaelic, whether the learner be previously acquainted with that language or not. But it is always understood, that the reading of the Gaelic is to be acquired, not by solitary study, but under the tuition of a proper Teacher. It was therefore judged unnecessary to attempt describing the sounds or powers of the letters in Gaelic; as these will be learned much more speedily and correctly from the voice of a Teacher, than from the most elaborate description. It is likewise supposed that the Teacher can read and understand English as well as Gaelic; therefore the few directions that appeared necessary are put down in English, as being more intelligible

to the Teacher in that language, than they could be made in Gaelic. It was unnecessary to say any thing of *accent*; because, in Gaelic, the accent is invariably placed on the first syllable of an undivided word; and if the word be divided by a hyphen, still the accent falls on the first syllable of each undivided part.*

* as eadar-mhìnich. ùrlar-bualaidh.

NA LITRICHEAN ROMANACH.

The Roman Letters.

A B C D E F G H I L

M N O P R S T U

a b c d e f g h i l m n o

p r s t u

NA LITRICHEAN EADAILTEACH.

The Italic Letters.

A B C D E F G H I L

M N O P R S T U

a b c d e f g h i l m n o

p r s t u

NA LITRICHEAN TROIMH A CHEILE.

M B O G L A S H R D

N T E U F C T P

m b i p a n g o s e l r c

s h u d f t

B R C D G T L N I M
H U E F A S O P

b p d h s f l i a o c e n
m u t r g

Na Foghaire.

The Vowels.

A E I O U.

a e i o u.

Na Comh-fhoghaire.

The Consonants.

B C D F G H L M N P R S T

b c d f g h l m n p r s t

Na foghaire leathan.

The broad vowels.

a o u.

Na foghaire caola.

The small vowels.

e i

Litrichean a chithear air uairibh ceangailte r'a
 cheile.

*Letters which are sometimes found joined to-
 gether.*

f f, ff;   f l, fl;   f l, fl;
 f i, fi;   f h, fh;   f t, ft;

A Consonant followed by a Vowel.

Ba	be	bi	bo	bu
Ca	ce	ci	co	cu
Da	de	di	do	du
D'a	d'e	d'i	d'o	d'u
Fa	fe	fi	fo	fu
Ga	ge	gi	go	gu
Ha	he	hi	ho	hu
La	le	li	lo	lu
Ma	me	mi	mo	mu
M'a	m'e	m'i	m'o	m'u
Na	ne	ni	no	nu
Pa	pe	pi	po	pu
Ra	re	ri	ro	ru
Sa	se	si	so	su
Ta	te	ti	to	tu

A Vowel followed by a Consonant.

Ab	eb	ib	ob	ub
Ac	ec	ic	oc	uc
Ad	ed	id	od	ud
Af	ef	if	of	uf
Ag	eg	ig	og	ug
Ah	eh	ih	oh	uh
Al	el	il	ol	ul
Am	em	im	om	um
An	en	in	on	un
Ap	ep	ip	op	up
Ar	er	ir	or	ur
As	es	is	os	us
At	et	it	ot	ut

Da	ba	ge	ul	ce	co	im	in	is	an	mu	ap
gi	ci	no	or	pi	os	it	id	ri	so	re	tu
ab	be	li	lo	de	da	ad	ag	di	la	id	gu
od	ur	ac	ic	ro	gu	do	ud	ac	ti	tu	ra
fa	po	si	so	fu	pi	sa					

Though some of the foregoing syllables are not found in pure Gaelic words, they are inserted here, that the learner may be prepared to read such proper names as occur in Gaelic books, particularly in the Gaelic Scriptures.

Two Consonants followed by a Vowel.

Bha	bhe	bhi	bho	bhu
Bla	ble	bli	blo	blu
Bra	bre	bri	bro	bru
Cha	che	chi	cho	chu
Cla	cle	cli	clo	clu
Cna	cne	cni	cno	cnu
Cra	cre	cri	cro	cru
Dha	dhe	dhi	dho	dhu
Dla	dle	dli	dlo	dlu
Dra	dre	dri	dro	dru
Fha	fhe	fhi	fho	fhu
Fla	fle	fli	flo	flu
Fra	fre	fri	fro	fru
Gha	ghe	ghi	gho	ghu
Gla	gle	gli	glo	glu
Gna	gne	gni	gno	gnu
Gra	gre	gri	gro	gru
Mha	mhe	mhi	mho	mhu
Mna	mne	mni	mno	mnu
Pha	phe	phi	pho	phu
Pla	ple	pli	plo	plu
Pra	pre	pri	pro	pru
Sca	sce	sci	sco	scu
Sga	sge	sgi	sgo	sgu
Sha	she	shi	sho	shu
Sla	sle	sli	slo	slu
Sma	sme	smi	smo	smu
Sna	sne	sni	sno	snu
Spa	spe	spi	spo	spu
Sra	sre	sri	sro	sru
Sta	ste	sti	sto	stu

Tha	the	thi	tho	thu
Tla	tle	tli	tlo	tlu
Tra	tre	tri	tro	tru

Three Consonants followed by a Vowel.

Bhla	bhle	bhli	bhlo	bhlu
Bhra	bhre	bhri	bhro	bhru
Chla	chle	chli	chlo	chlu
Chra	chre	chri	chro	chru
Dhla	dhle	dhli	dhlo	dhlu
Dhra	dhre	dhri	dhro	dhru
Fhla	fhle	fhli	fhlo	fhlu
Fhra	fhre	fhri	fhro	fhru
Ghla	ghle	ghli	ghlo	ghlu
Ghra	ghre	ghri	ghro	ghru
Mhna	mhne	mhni	mhno	mhnu
Phla	phle	phli	phlo	phlu
Phra	phre	phri	phro	phru
Scla	scle	scli	sclo	sclu
Scra	scre	scri	scro	scru
Sgla	sgle	sgli	sglo	sglu
Shla	shle	shli	shlo	shlu
Shna	shne	shni	shno	shnu
Shra	shre	shri	shro	shru
Thla	thle	thli	thlo	thlu
Thra	thre	thri	thro	thru

A Vowel followed by two Consonants.

Ach	ech	ich	och	uch
Adh	edh	idh	odh	udh
Agh	egh	igh	ogh	ugh

Alb	elb	ilb	olb	ulb
Alc	elc	ilc	olc	ulc
Ald	eld	ild	old	uld
Alg	elg	ilg	olg	ulg
All		ill	oll	ull
Alm	elm	ilm	olm	ulm
Alp	elp	ilp	olp	ulp
Alt	elt	ilt	olt	ult
Amh	emh	imh	omh	umh
Amp	emp	imp	omp	ump
And	end	ind	ond	und
Ann		inn	onn	unn
Ant	ent	int	ont	unt
App	epp	ipp	opp	upp
Arb	erb	irb	orb	urb
Arc	erc	irc	orc	urc
Ard	erd	ird	ord	urd
Arg	erg	irg	org	urg
Arl	erl	irl	orl	url
Arm	erm	irm	orm	urm
Arn	ern	irn	orn	urn
Arp	erp	irp	orp	urp
Arr		irr	orr	urr
Art	ert	irt	ort	urt
Asc	esc	isc	osc	usc
Asd	esd	isd	osd	usd
Asg	esg	isg	osg	usg
Ast	est	ist	ost	ust
Ath	eth	ith	oth	uth

A Vowel followed by three Consonants.

Achd	cchd	ichd	ochd	uchd
------	------	------	------	------

A Vowel between two Consonants.

bab	fag	mac	rag	bin
bac	fal	mad	ram	bir
bad	fan	mag	ran	bis
bag	fas	mal	rap	cib
bal	gab	man	ras	cid
bam	gad	man	rat	cil
ban	gal	mar	sab	cim
bar	gan	mas	sac	cin
bas	gar	mat	sad	cip
bat	gas	nab	sag	cir
cab	hab	nac	sal	cis
cad	hac	nad	sam	cit
cag	had	nal	san	dib
cal	hag	nam	sar	dic
cam	hal	nan	sat	dig
can	ham	nar	tab	dil
cap	han	nas	tac	dim
car	hap	nat	tad	din
cas	har	pab	tag	dir
cat	has	pac	tal	dis
dab	hat	pad	tam	dit
dad	lab	pag	tan	fib
dag	lac	pal	tap	fid
dal	lad	pam	tar	fig
dan	lag	pan	tas	fil
dar	lam	par	bib	fim
das	lan	pas	bic	fin
dat	lar	pat	bid	fir
fab	las	rab	big	fis
fac	lat	rac	bil	gib
fad	mab	rad	bim	gid

gil	nis	bon	gol	nor
gim	pib	bor	gom	nos
gin	pic	bos	gon	not
gis	pig	cob	gor	pob
git	pil	cod	gos	poc
hib	pin	cog	hob	pog
hig	pir	col	hoc	pol
hil	pis	com	hod	pon
hin	rib	con	hog	pos
lib	rid	cop	hol	pot
lic	rig	cor	hom	rob
lid	rim	cos	hor	roc
lig	rin	cot	hos	rod
lim	ris	dob	hot	rog
lin	rit	doc	lob	rol
lir	sib	dog	loc	rom
lis	sic	dol	log	ron
lit	sid	dom	lom	rop
mib	sil	don	lon	ros
mic	sin	dor	lor	rot
mid	sir	dos	los	sob
mig	sit	dot	lot	soc
mil	tig	fog	mob	sod
min	til	fol	mod	sol
mir	tim	fom	mol	som
mis	tin	fon	mon	son
nic	tir	for	mor	sop
nid	tis	fos	mot	sor
nig	bob	fot	noc	tob
nil	boc	gob	nod	toc
nim	bog	goc	nog	tod
nir	bol	gog	nol	tog

tol	dug	gun	muc	rul
tom	dul	gur	mud	rum
top	dum	gus	mug	run
tor	dun	gut	mul	rus
tos	dur	hub	mun	rut
tot	dus	huc	mur	suc
bub	dut	hug	mus	sud
buc	fud	hum	nub	sug
bul	fug	hun	nuc	sul
bun	ful	hur	nud	sum
bur	fum	hus	nug	sun
bus	fun	lub	nul	sur
cul	fur	luc	num	sut
cum	fus	lud	nun	tug
cun	gub	lug	nur	tul
cup	guc	lum	nus	tum
cur	gud	lun	rub	tun
cus	gul	lur	rud	tur
cut	gum	lus	rug	tus
duc				

A Vowel marked with an accent, as in the following words, is pronounced long.

fàg	dàn	bàs	sìd	sìr
màg	làn	càs	dìl	tìr
càl	ràn	fàs	mìl	cìs
fàl	bàr	màs	sìl	rìs
màl	làr	sàs	lìn	dìt
sàl	nàr	bàt	mìn	mòd
tàl	càr	cìb	sìn	ròd
màm	sàr	pìb	cìr	lòn
bàn	tàr	bìd	mìr	pòg

ròn	còs	tòs	dùl	tùr
mòr	fòs	lùb	sùl	tùs
pòr	nòs	cùl	dùn	
sòr	ròs			

In the following words, the various sounds of the Vowels are exemplified; also the pronunciation of two, and of three, Consonants, whether at the beginning, or at the end, of a syllable.

A.	àrd	cnàmh	chlàr
1.	bàrd	chnàmh	sàr
grab	àdh	ràmh	tàr
gabh	cràdh	snàmh	shàr
falbh	gràdh	shnàmh	thàr
garbh	clag	tàmh	barr
glac	chlag	glan	bharr
clach	dag	ghlan	cas
chlach	dhag	clann	chas
rach	rag	chlann	glas
tachd	àl	crann	fàs
thachd	smàl	ghann	fhàs
tlachd	ball	gann	dh'fhàs
thlachd	call	fann	fras
smachd	dall	fhann	fhras
gad	gall	rann	snas
grad	dhall	sannt	brat
ghrad	ghall	carn	bhrat
stad	mall	snap	slat
spad	thall	blàr	ath
srad	damh	bhlàr	àth
shrad	làmh	clàr	bàth

blàth	seth	mhisg	dhris
bhlàth	sgeth	nigh	pris
cath	teth	rìgh	phris
crath	2.	bil	prìs
chrath	cé	bhil	it
dath	dé	mil	lit
fath	fé	mhil	ith
flath	ré	sil	bith
gath	té	shil	crith
math	I	cill	chrith
plath	i	fill	sìth
rath	bi	fhill	shìth
sàth	chi	dh'fhill	O
shàth	cli	mill	1.
srath	mi	mhill	broc
shrath	glic	pill	stoc
tàth	ghlic	phill	ole
2.	tric	mìn	croch
bladh	bric	mhìn	chroch
agh	bhric	chrìn	bochd
clagh	crìch	binn	lochd
dragh	smid	bìnn	nochd
lagh	big	lìnn	slochd
magh	bhig	cinn	sprochd
tagh	thig	chinn	brod
E.	smig	grinn	bhrod
1.	tilg	ghrinn	mòd
è	thilg	tinn	cnòd
sè	brìsg	thinn	òrd
le	clìsg	bris	bòrd
breth	chìsg	bhris	còrd
leth	mìsg	dris	chòrd

og	bog	pronn	plùr
rosg	tog	phronn	ùr
plosg	com	sonn	cur
corr	chom	tonn	chur
torr	crom	thonn	smùr
bos	chrom		mult
cos	lom	U	sult
chos	tom	ubh	guth
clos	thom	mùch	ghuth
fòs	moll	tùch	gruth
brot	poll	uchd	ghruth
2.	toll	luchd	cruth
gob	tholl	brùchd	chruth
ob	bonn	bhrùchd	sruth
lobh	bhonn	sùrd	shruth
ochd	fonn	sgur	tnù
crodh	fhonn		

Diphthongs.

Ai.	staid	sàil	ghràin
1.	chaidh	sail	rainn
faic	cràidh	càil	cainnt
fhaic	chràidh	caill	slainnt
glaic	gràidh	àill	fàir
ghlaic	ghràidh	chaim	gàir
taic	craig	snaim	làir
saic	caisg	làimh	mair
airc	fàisg	sàimh	nàir
braich	paisg	tàimh	tàir
chàich	faigh	thàimh	bàis
braid	bàigh	càin	bhàis
sràid	sail	gràin	blais

ais	maol	teach	mhear
tais	caol	cleachd	greas
ait	aom	feachd	ghreas
àit	dh'aom	reachd	meas
c'ait	aon	seachd	mheas
caith	raon	teachd	preas
maith	claon	dearc	seas
2.	braon	tearc	sheas
airm	daor	fead	teas
gairm	saor	nead	leat
ghairm	maor	scread	sreath
aird	caor	beag	2
mairbh	craos	leag	e scarcely
mhairbh	baoth	creag	sounded.
gair	maoth	chreag	cearc
(goir)	Ea.	fearg	ceard
Ao.	1.	learg	dearg
craobh	the a not	leasg	feall
chraobh	sounded.	measg	meall
saobh	breab	seasg	seall
baobh	theab	peasg	leam
taobh	earb	neamh	beann
laoch	cearb	bean	ceann
fraoch	dearbh	dean	meann
fhraoch	breac	gean	earr
glaodh	leac	lean	bearr
aog	each	sean	cearr
laogh	beach	shean	fearr
plaosg	creach	fear	fhearr
taosg	chreach	fhear	b' fhearr
aol	neach	lear	Ei
daol	seach	mear	reic

bréid	sèimh	beum	miann
creid	sgèimh	ceum	ciar
séid	Eo	feum	fiar
smèid	beo	leum	iarr
éisd	ceo	teum	dh'iarr
dh'éisd	deo	eun	mias
ceisd	leo	breun	dias
creig	eol	feur	Io
spreig	ceol	geur	sìob
tréig	seol	beus	ìoc
éisg	leon	leus	dh'ìoc
ceil	leor	gleus	crìoch
meil	deoch	ghleus	iochd
éill	Eu	Ia	riochd
céill	reub	fiach	sliochd
géill	beuc	riach	Criosd
beinn	feuch	biasd	bìog
seinn	euchd	biadh	diosg
teinn	creuchd	fiadh	diol
céir	eud	liadh	sìol
léir	beud	riadh	mìol
réir	ceud	iasg	dhìom
mèis	leud	fial	cion
réis	meud	iall	crìon
eich	seud	ciall	dìon
creich	teud	triall	lìon
teich	treud	bian	spìon
déidh	eug	cian	fìon
féidh	dh'eug	dian	fìor
mcidh	leugh	rian	sìor
éigh	beul	scian	crios
dh'éigh	sgeul	srian	fios

lios	òigh	fuachd	sluic
slios	dòigh	fhuachd	bruich
grìos	slòigh	buadh	cluich
nìos	fòil	luadh	bruid
sìos	goil	ruadh	cuid
dhìot	toil	tuadh	druid
Iu	cloimh	gruag	dhruid
cliù	clòimh	sluagh	smùid
diù	goimh	shluagh	ùird
fiù	roimh	cual	guidh
riù	ròin	dual	suidh
dhiù	sròin	uam	cùig
fliuch	oir	buan	luig
fhliuch	fòir	cuan	builg
diugh	glòir	duan	cuilg
tiugh	còir	buar	dùisg
iùl	chòir	fuar	rùisg
ciùrr	mhòir	tuar	luirg
riut	cois	cluas	muigh
diùlt	chois	chluas	buil
Oi.	fois	fuas	cùil
toic	fhois	nuas	dùil
cnoic	toit	suas	sùil
croich	goirt	fuath	tuil
oidhch	oirbh	luath	puill
goid	doirbh	suath	tuill
fòid	soirbh	tuath	cuim
mòid	Ua.	Ui.	chuim
bloidh	sguab	guib	druim
troidh	cuach	lùib	dhruim
òig	bruach	cuile	luim
loisg	bhruach	suic	cuilm

cuirn	guin	cuirp	duis
cnuimh	muin	ùir	cruit
ùin	fuinn	bùir	chruit
buin	suinn	cuir	dhuit
c'uin	tuinn	muir	tuit
dùin	cluinn	buis	thuit
fuin	mùirn	cùis	ruith

Triphthongs.

Aoi.	gaoith	ciùin	gluais
daoì	Eoi.	stiùir	ghluais
naoi	seoid	triùir	uait
saoi	dheoidh	Uai.	cuairt
mnaoi	geoigh	1.	2.
gaoid	beoil	suairc	buaidh
caoidh	feoil	bruaich	luaidh
laoidh	eoin	cuaich	ruaidh
maoidh	deoin	cruaich	cruaidh
aoig	deoir	luaisg	gruaidh
braoisg	feoir	buail	ruaig
gaoil	meoir	cuail	uaigh
saoil	leois	uaimh	fuaigh
maoim	breoit	buain	uail
naoimh	Iai.	cuain	cuail
caoin	biain	cluain	fuaim
maoin	fiair-e	chluain	gruaim
daoir	Iui.	suain	stuaim
saoir	iùil	smuain	uainn
aois	ciùil	cluais	buair
taois	siùil	duais	uait

Words of two syllables, ending in a or e.

Fol-a	Cridhe	Moille	Blaiste
Feol-a	Dearga	Mara	Briste
Mor-a	Deirge	Meala	Buailte
Bail-e	Duthch	Maide	Caithte
Duin-e	Fiodha	Misge	Crochta
Daoin-e	Fiona	Oibre	Creachta
Brice	Geala	Sùla	Fuinte
Bròige	Gile	Speala	Gointe
Beatha	Gille	Srutha	Leagta
Claise	Gorma	Troma	Leaghta
Cloiche	Guirme	Truime	Maithte
Cluaise	Giorra	Truagha	Proinntè
Cluiche	Lagha	Truaighe	Reubta
Craige	Làmha	Uime	Togta
Cloinne	Làimhe	C'uime	Glaiste

Words of two syllables ending in ach, each; achd, eachd; ad, ead; adh, eadh; ag, eag; am, eam; an, ean; ar, ear; as, eas: the e not sounded.*

Bròn-ach	Cinnt-each	Crìon-ach
Bòidh-each	Cainnt-each	Deur-ach
Buidh-each	Cuim-seach	

* The chief difficulty in reading Gaelic arises from the frequent occurrence of quiescent Vowels, which are introduced into the terminations of words, in conformity to the well known rule of "*Leathan ri leathan, is caol ri caol.*" Thus in the above syllables each, ead, &c. the *small vowel e* is inserted, not to guide the pronunciation, but only because the last vowel of the preceding syllable happened to be a *small vowel*. The learner is to remember that the *e* in this situation has no sound whatever.

Dìonach	ad, ead.	Chluinneadh
Dligheach	Ag-ad	Chitheadh
Dualach	Ann-ad	Dioladh
Dubhach	As-ad	Dionadh
Eolach	Bòidhch-ead	Dheanadh
Feumach	Bràgad	Dhiùltadh
Fiosrach	Carbad	Faiccadh
Foistneach	Comhad	Figheadh
Gionach	Dearmad	Dh'fhigheadh
Iolach	Doimhnead	Filleadh
Leumnach	Gilead	Ghabhadh
Luaineach	Giorrad	Glacadh
Marcach	Iarmad	Gleacadh
Maiseach	Ionad	Itheadh
Misneach	Liuthad	Dh'itheadh
Neonach	Lughad	Lasadh
Ocrach	Mulad	Leagadh
Pàiteach	Romhad	Leonadh
Ròmach	Saighead	Leughadh
Ronnach	Sliasad	Lionadh
Sanntach	Tainead	Lomadh
Smuaineach	Truimead	Lotadh
Subhach	Umad	Marbhadh
Toileach	adh, eadh.	Maitheadh
Torrach	Bual-adh	Mhaireadh
Tuirseach	Breab-adh	Nasgadh
achd, eachd.	Bris-eadh	Nigheadh
Beann-achd	Cìr-eadh	Dh'òladh
Doimhn-eachd	Cogadh	Phaisgeadh
Mallachd	Cluicheadh	Pògadh
Naomhachd	Crathadh	Reiceadh
Rioghachd	Chrathadh	Scribeadh

Scriobhadh	Ann-am	Seasamh
Sireadh	Beir-eam	Talamh
Shireadh	Bith-eam	Ullamh
Spionadh	Buaileam	an, ean.
Tàthadh	Blaiseam	Bad-an
Togadh	Caithream	Bior-an
Thogadh	Cleachdam	Both-an
ag, eag.	Dearcam	Brad-an
Ad-ag	Deanam	Caim-ean
Biod-ag	Faigheam	Cluig-ean
Brad-ag	Gluaiseam	Cnatan
Breac-ag	Guidheam	Chnatan
Cail-eag	Itheam	Cruachan
Cabhag	Luidheam	Cobhan
Ciabhadh	Molam	Cuilgean
Clòineag	Maidheam	Fuiltean
Cruinneag	Nochdam	Gobhlan
Cuachag	Olam	Toman
Cuairteag	Pilleam	Leannan
Cuilleag	Ruigeam	Lochan
Feadag	Seallam	Lùban
Gobhlag	Triallam	Rothan
Iteag	Tuiteam	Oran
Luinneag	Uigheam	Smùirnean
Marag	Urram	Suaircean
Nìonag	amh, eamh.	Sioman
Pronnag	Ainn-eamh	ar, ear,
Sùigheag	Dean-amh	Buail-car
Tonnag	Falamh	Bris-ear
Uinneag	Coinneamh	Caill-car
am, eam.	Foinneamh	Dìol-ar
An-am	Fèitheamh	Fàg-ar

Faicear	Caoimhneas	Chromas
Faighear	Dìleas	Dhiùltas
Gabhar	Doilgheas	Dh'aomas
Geallar	Dùthchas	Dh'iòcas
Géillear	Feabhas	Dh'itheas
Molar	Gliocas	Dh'iarras
Nochdar	Soirbheas	Dh'innseas
Togar	Suairceas	Dh'fhanas
as, eas.	Pailteas	Dh'fhàsas
Buan-as	Tinneas	Dh'òlas
Buair-eas	Urras	Ghabhas
Càird-eas	Bhuaileas	Shaoras
Cleamhn-as	Bhitheas	Thogas
Ceartas		

Dissyllables ending in ibh, aibh; ich, aich; idh, aidh; inn, ainn or uinn; the a or u not sounded.

ibh, aibh	Mnathaibh	Gluaisibh
Sùil-ibh	Slochdaibh	Ithibh
Sròin-ibh	Tighibh	Olaibh
Beul-aibh	Canaibh	Leanaibh
Cluas-aibh	Cluinnibh	Ruaigibh
Làmhaibh	Coisgibh	Sleuchdaibh
Meuraibh	Deanaibh	Thigibh
Cosaibh	Dùisgibh	ich, aich
Clochaibh	Eiribh	Aid-ich
Crannaibh	Eisdibh	Aithn-ich
Crìochaibh	Faicibh	Beann-aich
Daoinibh	Faighibh	Buan-aich
Gleanntaibh	Fanaibh	Buannaich
Macaibh	Glacaibh	Beachdaich

Beothaich	Theannaich	Seachnaidh
Ceannaich	Ullaich	Seallaidh
Cronaich	Dh'ullaich	Stadaidh
Daingnich	Umhlaich	Sguiridh
Deonaich	Dh'umhlaich	Trusaidh
Eirich	idh, aidh	Tuitidh
Fannaich	Bith-idh	inn, ainn
Dh'fhannaich	Blais-idh	or uinn.
Fiosraich	Bris-idh	Beant-uinn
Dh'fhiosraich	Crom-aidh	Bunt-uinn
Fuirich	Cog-aidh	Beir-sinn
Dh'fhuirich	Cluinnidh	Cantuinn
Gealaich	Coisgidh	Cinntinn
Imlich	Dìolaidh	Cluinntinn
Dh'imlich	Druididh	Faicsinn
Laimhsich	Eiridh	Fantuinn
Leasaich	Fanaidh	Feuchainn
Meudaich	Frasaidh	Gealltuinn
Mheudaich	Guidhidh	Gairsinn
Mìnich	Innsidh	Leantuinn
Mhìnich	Iocaidh	Madainn
Mallaich	Leanaidh	Mairsinn
Neartaich	Leonaidh	Mealtuinn
Naomhaich	Loisgidh	Pilltinn
Rannaich	Lotaidh	Ruigsinn
Riaraich	Luidhidh	Saolsinn
Sanntaich	Mairidh	Seachainn
Shanntaich	Marbhaidh	Sealltainn
Smachdaich	Mealaidh	Tuigsinn
Smuainich	Meallaidh	Tighinn
Teannaich	Mosglaidh	

Dissyllables of various terminations.

Bon-aid	Fheumail	Ionndrain
Cair-id	Fuasgail	Dh'ionndrain
Càr-aid	Dh'fhuasgail	Athair
Casaid	Inneal	Athar
Coimhid	Miodal	Bràthair
Choimhid	Siubhal	Bràthar
Coimhead	Siubhail	Bagair
Duibhid	Shiubhail	Bhagair
Gilid	Shiubhal	Bruadar
Iomlaid	Càirdeil	Bhruadair
Iolmaid	Caoimhneil	Cagair
Lughaid	Chaoimhneil	Chagair
Truimid	Duineil	Cathair
Tiuighid	Naimhdeil	Cathrach
Ceannard	Tàireil	Cealgair
Comhnard	Amhuil	Clachair
Brosgal	Samhuil	Clàrsair
Ceangal	Bacan	Dorsair
Codal	Bacain	Dhorsair
Coinneal	Bhacain	Famhair
Anail	Cnocan	Geocair
Banail	Cnocain	Freagair
Geanail	Cnatan	Fhreagair
Barail	Cnatain	Iasgair
Cheangail	Chnatain	Labhair
Cronail	Amhainn	Màthair
Earail	Ioman	Màthar
Fearail	Iomain	Mhàthar
Fhearail	Dh'iomain	Mhàthair
Feumail	Ionndran	Piuthar

Peathar	Malairt	Dh'fhuiling
Pheathar	Sagairt	Furas
Sealgair	Sagart	Fidir
Shealgair	Shagart	Dh'fhidir
Ainnis	Shagairt	Fritheil
Aithris	Tiobairt	Fhritheil
Dh'aithris	Anmoch	Freasdal
Comais	Bochdainn	Fhreasdal
Banais	Coidil	Ionnsuidh
Bainnse	Chunnaic	Dh'ionnsuidh
Tomhais	Cumhann	Imich
Thomhais	Amhairc	Dh'imich
Bagairt	Comunn	Fathasd
Casgairt	Maireann	Theirig
Cunthart	Roghainn	Teirig
Labhairt	Fathasd	Thainig
Lomairt	Fuiling	

Words of three or more syllables.

Aig-ean-tach	Bheannaichinn
Ain-eol-ach	Beothachadh
Ach-mhas-an	Biodagaibh
Ainn-is-each	Boirionnach
Ac-fuinn-each	Buidheachas
Allmharach	Bhuidheachais
Aiseadadh	Buachaillean
Dh'aiseadadh	Buachaillibh
Amhrusach	Coimhearsnach
Anmhuinneachd	Comasach
Baoghalach	Comhnuchadh
Bainionnach	Companach
Beannaichibh	Cuileagach

Cuimhneachail	Ghnothaichean
Cumhachdach	Gradhaichibh
Cumhachdaich	Greimichibh
Cumhachdaiche	Gunnachan
Cunnartaiche	Ionaltradh
Cridhealas	Dh'ionaltradh
Deanadach	Iomainibh
Dìchiollach	Iomainidh
Dìorrasach	Ionnsuchadh
Dòrainneach	Ionnsuichibh
Doilgheasach	Ionnsuichidh
Eagalach	Iochdarach
Eireachdas	Iomallach
Eagsamhuil	Iomallaiche
Faiceallach	Iomallaibh
Farrasda	Ladarnas
Fiosrachadh	Leasachadh
Foighidin	Losganna
Foighidneach	Losgannaibh
Fiùghantach	Luideagan
Foghainteach	Luideagach
Fosgailte	Maighdeanan
Firionnach	Mairnealach
Furanach	Malairtich
Freagarach	Malairtichidh
Freiceadan	Misgeirean
Freasdalach	Moganan
Frionasach	Misneachail
Gearanach	Mosgailibh
Galaraibh	Mosgailidh
Gnàthaichte	Muladach
Gnothaichean	Ncartachadh

Neartaichidh	Saighdearan
Neartaichibh	Slanuighear
Neonaidean	Seanachas
Nuallanaich	Seachainibh
Oglacha	Slointeireachd
Oglachaibh	Sonruichte
Oisinnan	Subhachas
Osanan	Taisbeanaidh
Pharaiseach	Teaghlaichean
Philisteach	Tearuinte
Pìobaireachd	Tobraichean
Plogartaich	Togarrach
Pronnagan	Togarraiche
Ragaireachd	Tròcaireach
Rannsachadh	Uamhasach
Rannsaichidh	Uamhasaich
Rannsaichibh	Uigheamail
Rìbhinnean	Ulfhartaich
Ruidhtearachd	Usgraichean
Saidealtais	

Compound words, whereof the component parts are separated by a small stroke or hyphen.

Ain-diadhaidh	Co-chumadh
Ain-dligheach	Co-sheir'bhiseach
Ain-fhiosrach	Co-thional
Ath-bheachd	Do-innsidh
Ath-bheothaich	Do-labhairt
Ath-leasaichte	Do-rannsuich
Co-cheangal	Do-thuigsin
Co-chruinneach	Ea-dìonach

Eadar-ghuidhe	Beul-aithris
Eadar-mhìnich	Beul-oidcas
Eadar-sholus	Ball-maslaidh
Eug-samhuil	Cùl-chàineadh
Eas-urram	Cùl-sleamhnaich
Mi-bhuidheachas	Cùis-chasaid
Mi-fhreagarach	Cùis-lagha
Mi-mheas	Ceann-feadhna
Im-chomhairle	Crith-thalmhainn
Im-shlàinte	Dlù-cheangal
Neo-aithreachail	Feall-fholach
Neo-aithnichte	Fiadh-bheathach
Neo-fhoghlumte	Geur-fhiosrach
Neo-impichte	Geur-leanmhuin
Neo-iomchuidh	Gnuis-bhrat
So-aomaidh	Inneal-ciùil
So-fhaicsin	Ionad-comhnuidh
So-iomchair	Rag-mhuinealach
So-thuigsin	Uile-chomasach
Roimh-aithnichte	Uile-leirsineach
Timchioll-ghcarradh	Ur-mhadainn
	Bean-bainnse
Aite-tàimh	Fear-bainnse

Na stadan.

The stops.

Stop at this point	} , ; { : { . {	as long	} one. } one two. } one two three. } one two three four.
		as you	
		would	
		pronounce	

Stad aig a' chomh- ara so	} , ; { : { . {	am fad	} aon. } aon dhà. } aon dhà tri. } aon dhà tri ceithir.
		's a bhiodh	
		tu ag	
		radh	

This point (?) is placed at the end of a question.

Cuirear an comhara so (?) an deigh Ceiste,
mar so, Ciod a chunnaic thu? Cia as a thain-
ig e?

Comharan nan aireamh.

Figures denoting numbers.

1	I	aon
2	II	dha
3	III	tri
4	IV	ceithir
5	V	cùig
6	VI	sea
7	VII	seachd
8	VIII	ochd
9	IX	naoi
10	X	deich
11	XI	aon-deug
12	XII	dha-dheug

13	XIII	tri-deug
14	XIV	ceithir-deug
15	XV	cuig-deug
16	XVI	sea-deug
17	XVII	seachd-deug
18	XVIII	ochd-deug
19	XIX	naoi-deug
20	XX	fichead
21	XXI	aon-'ar-fhichead
22	XXII	dha-'ar-fhichead
30	XXX	deich-'ar-fhichead
40	XL	da fhichead
50	L	deich is da fhichead
60	LX	tri fhichead
100	C	ceud
200	CC	da cheud
300	CCC	tri ceud
1000	M	mile
10,000		deich mile.

LESSONS.

NA DEICH AITHNTEAN.

ECSOD. XX. 1—17.

Labhair Dia na briathra so uile, ag radh, Is mise an Tighearna do Dhia, a thug a mach thu á tìr na h-Eìphit, á tigh na daorsa.

I. Na biodh dée sam bith eile agad a'm' làthair-sa.

II. Na dean dhuit féin dealbh snaidhte, no coslas sam bith a dh'aon ni, a ta sna nèamhaibh shuas, no air an talamh shios, no sna h-uisgeachaibh fuidh 'n talamh. Na cròm thu féin sìos doibh, agus na dean seirbhis doibh: oir mise an Tighearna do Dhia, is Dia eudmhor mi, a' leantuinn aingidheachd nan aithrichean air a' chloinn, air an treas, agus air a' cheathramh ginealach dhiubhsan a dh'fhuathaicheas mi; agus a' nochdadh tròcair do mhiltibh dhiubhsan a ghràdhaicheas mi, agus a choimhideas m' àitheantan.

III. Na tabhair ainm an Tighearna do Dhé an diomhanas ; oir cha mheas an Tighearna neò chiontach esan a bheir 'ainm an diomhanas.

IV. Cuimhnich là na sàbaid a naomhachadh. Sè làithean saothraichidh tu, agus ni thu t' obair uile. Ach air an t-seachdamh là tha sàbaid an Tighearna do Dhé ; air an là sin na dean obair sam bith, thu féin, no do mhac, no do nighean, d'òglach, no do bhan-oglach, no d'ainmhidh, no do choigreach a ta 'n taobh a stigh do d' gheataibh ; oir ann an sè làithibh rinn an Tighearna na nèamhan agus an talamh, an fhairge, agus gach ni a ta annta ; agus ghabh e fois air an t-seachdamh là ; air an aobhar sin bheannaich an Tighearna là na sàbaid, agus naomhaich se e.

V. Tabhair onoir do t'athair, agus do d' mhàthair ; a chum gu'm bi do laithean buan air an fhearann a tha'n Tighearn do Dhia a' toirt dhuit.

VI. Na dean mortadh.

VII. Na dean adhaltrannas.

VIII. Na dean gaduigheachd.

IX. Na tabhair fianuis bhréige an aghaidh do choimhearsnaich.

X. Na sanntaich tigh do choimhearsnaich ; na sanntaich bean do choimhearsnaich, no 'òglach, no 'bhan-oglach, no 'dhamh, no 'asal, no aon ni a's le do choimhearsnach.

URNUIGH AN TIGHEARNA.

Mata vi. 9—13.

Ar n-Athair a ta air nèamh, Gu naomh-
aichear t'-ainm. Thigeadh do rìoghachd.
Deanar do thoil air thalamh, mar a nìthear
air nèamh. Tabhair dhuinn an diugh ar n-aran
làthail. Agus maith dhuin nar fiacha amhuil
mar a mhaitheas sinne d'ar luchd-fiach. Agus
na leig am buaireadh sinn ; ach saor sinn o olc :
Oir is leatsa an rìoghachd, agus an cumhachd,
agus a' ghlòir, gu sìorruidh. AMEN.

A' CHREID.

CREIDEAM ann an Dia an t-Athair Uile-
chumhachdach, Cruith-fhear nèimh agus na
talmhainn ; agus ann an Iosa Crìosd, 'aon
Mhac-san, ar Tighearna, neach a ghineadh o'n
Spiorad Naomh, a rugadh leis an Oigh Muire,
a dh'fhuiling fuidh Phontius Pilat, a cheusadh,
a fhuair bàs, agus a dh'adhlaiceadh, a chaidh
sìos do staid nam marbh, a dh'éirich a rìs o na
marbhaibh air an treas la, a chaidh suas air
nèamh, agus a ta 'na shuidhe air deas làimh
Dhé an Athar Uile-chumhachdaich, agus as
sin a thig a thoirt breith air na beòthaibh agus
air na marbhaibh. Creideam anns an Spiorad

naomh, anns an eaglais naomh choitchionn, ann am maitheanas pheacaidh, ann an as-eirigh a' chuirp, agus anns a' bheatha mhaireannaich.
 AMEN.

Genesis i.

1 'San toiseach chruthaich Dia na nèamhan agus an an talamh.

2 Agus bha'n talamh gun dealbh agus fal-amh; agus *bha* dorchadas air aghaidh na doimhne: agus *bha* Spiorad Dé a' gluasad air aghaidh nan uisgeachan.

3 Agus thubhairt Dia, Biodh solus ann agus bha solus ann.

4 Agus chunnaic Dia an solus, gu 'n robh e maith: agus chuir Dia dealachadh eadar an solus, agus an dorchadas.

5 Agus dh'ainmich Dia an solus Là, agus an dorchadas dh'ainmich e Oidheche: agus b'iad am feasgar agus a'mhaduinn an ceud là.

6 Agus thubhairt Dia, Biodh athar 'am meadhon nan uisgeachan, agus cuireadh e dealachadh eadar uisgeachan agus uisgeachan.

7 Agus rinn Dia an t-athar, agus chuir e dealachadh eadar na h-uisgeachan a *bha* fuidh'n athar, agus na h-uisgeachan a *bha* os ceann an athair: agus bha e mar sin.

8 Agus dh'ainmich Dia an t-athar Nèamh: agus b'iad am feasgar agus a'mhaduinn an dara là.

9 Agus thubhairt Dia, Cruinnichear na h-uisgeachan *a ta* fuidh nèamh a dh'aon àite,

agus leigear ris an *tir* thioram : agus bha e mar sin.

10 Agus dh'ainmich Dia an *tir* thioram Talamh, agus cruinneachadh nan uisgeachadh'ainmich e Fairgeachan : agus chunnaic Dia gu 'n robh e maith.

11 Agus thubhairt Dia, Thugadh an talamh a mach feur, luibh a ghineas sìol, craobh-mheas a bheir a mach meas a réir a gnè, aig *am bheil* a sìol innte féin air an talamh : agus bha e mar sin.

12 Agus thug an talamh a mach feur, luibh a ghineas sìol a réir a gnè, agus craobh a bheir a mach meas, aig *am bheil* a sìol innte féin a réir a gnè : agus chunnaic Dia gu'n robh e maith.

13 Agus b'iad am feasgar agus a' mhaduinn an treas là.

14 Agus thubhairt Dia, Biodh soluis ann an speuraibh nèimh a chur dealachaidh eadar an là agus an oidhche, agus bitheadh iad air son chomharan, agus air son aimsirean, agus air son làithean agus bhliadhnachan.

15 Agus biodh iad mar sholusaibh ann an speuraibh nèimh, a thoirt soluis air an talamh : agus bha e mar sin.

16 Agus rinn Dia dà sholus mhòr, an solus a's mò a riaghladh an latha, agus an solus a's lugha a riaghladh na h-oidhche ; agus na reultan.

17 Agus shuidhich Dia iad ann an speuraibh nèimh, a thoirt soluis air an talamh,

18 Agus a riaghladh san lan là, agus 'san oidheche, agus a chur dealachaidh eadar an solus agus an dorchadas : agus chunnaic Dia gu 'n robh e maith.

19 Agus b' iad am feasgar agus a 'mhaduinn an ceathramh là.

20 Agus thubhairt Dia, Thugadh na h-uisgeachan a mach gu pailt an creutair gluasadach anns am bheil beatha, agus biodh eunlaith ag itealaich os ceann na talmhainn air aghaidh speuran nèimh.

21 Agus chruthaich Dia muca-mara mòra, agus gach uile chreutair beò a ghluaiseas, a thug na h-uisgeachan a mach gu pailt a réir an gnè, agus gach eun iteagach a réir a ghnè : agus chunnaic Dia gu'n robh e maith.

22 Agus bheannaich Dia iad, ag ràdh, Sìol-aichibh, agus fàsaibh lìonmhor, agus lìonaibh na h-uisgeachan anns na fairgibh, agus fàsadh an eunlaith lìonmhor air an talamh.

23 Agus b' iad am feasgar agus a' mhaduinn an cùigeadh là.

24 Agus thubhairt Dia, Thugadh an talamh a mach an creutair beò a réir a ghnè, sprèidh, agus gach ni a shnàigeas, agus beathaiche na talmhainn a réir an gnè : agus bha e mar sin.

25 Agus rinn Dia beathaiche na talmhainn a réir an gnè, agus an sprèidh a réir an gnè, agus gach ni a shnàigeas air an talamh a réir a ghnè : agus chunnaic Dia gu'n robh e maith.

26 Agus thubhairt Dia, Deanamaid duine 'nar dealbh féin, a réir ar coslais féin, agus

biodh uachdaranachd aca os ceann éisg na mara, agus os ceann eunlaith nan speur, agus os ceann na spréidhe, agus os-ceann na talmhainn uile, agus os-ceann gach ni a shnáigeas a ta snáigeadh air an talamh.

27 Agus chruthaich Dia an duine 'na dhealbh féin; ann an dealbh Dhé chruthaich se e : firionnach agus boirionnach chruthaich e iad.

28 Agus bheannaich Dia iad, agus thubhairt Dia riu, Sìolaichibh, agus fàsaibh lionmhor, agus lionaibh an talamh, agus ceannsaichibh e; agus biodh uachdaranachd agaibh os-ceann éisg na mara, agus os-ceann eunlaith nan speur, agus os-ceann gach ni beò a ghluaiseas air an talamh.

29 Agus thubhairt Dia, Feuch, thug mi dhuibh gach luibh a ghineas sìol, a ta air aghaidh na talmhainn uile, agus gach craobh anns *am bheil* meas craoibhe a ghineas sìol; dhuibhse bithidh e mar bhiadh.

30 Agus do uile bheathaichibh na talmhainn, agus do uile eunlaith nan speur, agus do gach ni a shnáigeas air an talamh, anns *am bheil* beatha, *thug mi* gach luibh ghorm mar bhiadh: agus bha e mar sin.

31 Agus chunnaic Dia gach ni a rinn e, agus, feuch, *bha e* ro mhaith. Agus b' iad am feasgar agus a' mhaduinn an seathadh là.

Genesis ii. 15—25.

15 Agus ghabh an Tighearna Dia an duine, agus chuir se e ann an gàradh Edein, g'a shaoithreachadh agus g'a ghleidheadh.

16 Agus dh'àithn an Tighearna Dia do'n duine, ag ràdh, Do gach uile chraoibh 'sa ghàradh feudaidh tu itheadh gu saor:

17 Ach do chraoibh eòlais a' mhaith agus an uile, cha'n ith thu dh'i sin; oir anns an là a dh'itheas tu dhith, gu cinnteach basaichidh tu.

18 Agus thubhairt an Tighearna Dia, Cha 'n 'eil e maith gu'm biodh an duine 'na aonar: Ni mi dha còmhnaidh d'a réir féin.

19 Agus dhealbh an Tighearna Dia as an talamh uile bheathaiche na macharach, agus uile eunlaith nan speur, agus thug e *iad* a chum Adhaimh, a dh'fhaicinn cionnus a dh'ainmicheadh e iad: agus ge b'e ainm a thug Adhamh air gach creutair beò, *b'e* sin a b'ainm dha.

20 Agus thug Adhamh ainmean do'n spréidh uile, agus do eunlaith nan speur, agus do uile bheathaichibh na macharach: ach do Adhamh cha d'fhuaradh còmhnaidh d'a réir féin.

21 Agus thug an Tighearna Dia ar codal trom tuiteam air Adhamh, agus choidil e: agus ghabh e h-aon d'a aisnibh, agus dhùin e an fheoil suas 'na h-àite.

22 Agus thog an Tighearna Dia an aisne

a thug e o'n duine suas 'na mnaoi, agus thug e i chum an duine.

23 Agus thubhairt Adhamh, So a nis cnàimh do m' chnàmhaibh, agus feoil do m' fheoil-sa: goirear bean dith, do bhrìgh gur ann as an duine thugadh i.

24 Air an aobhar sin fàgaidh fear 'athair agus a mhàthair, agus dlùth-leanaidh se r' a mhnaoi; agus bithidh iad 'nan aon fheoil.

25 Agus bha iad le chéile lomnochd, an duine agus a bhean; agus cha robh nàire orra.

Genesis iii. 1—19.

1 Anis bha an nathair ni bu sheolta na h-aon do bheathaichibh na macharach a rinn an Tigh-earna Dia; agus thubhairt i ris a' mhnaoi, Seadh, an dubhairt Dia, Cha 'n ith sibh do gach craoibh sa' ghàradh?

2 Agus thubhairt a' bhean ris an nathair, Do mheas craobhan a' ghàraidh feudaidd sinn itheadh:

3 Ach do mheas na craoibhe a ta ann am meadhon a' ghàraidh, thubhairt Dia, Cha'n ith sibh dheth, agus cha bhean sibh ris, a chum nach faigh sibh bàs.

4 Agus thubhairt an nathair ris a' mhnaoi, Gu cinnteach cha'n fhaigh sibh bàs:

5 Oir a ta fios aig Dia, san là a dh'itheas sibh dheth, gu'm fosgailear bhur sùilean, agus gu'm bi sibh mar dhée, fiosrach air maith agus air ole.

6 Agus chunnaic a' bhean gu'n robh a' chraobh maith a chum bìdh, agus gu'n robh i taitneach do 'n t-sùil, agus 'na craoibh r'a miannachadh a dheanamh *neach* glic; agus ghabh i d'a meas agus dh'ith i, agus thug i mar an ceudna d'a fear maille rithe, agus dh'ith e.

7 Agus dh'fhosgladh an sùilean le chéile, agus dh'aithnich iad gu'n robh iad lom-nochd; agus dh'fhuaigh iad duilleach croinn-fhìge r'a chéile, agus rinn iad dhoibh féin aprain.

8 Agus chual' iad guth an Tighearna Dé ag imeachd sa' ghàradh am fionn-fhuaireachd an là: agus dh'fholaich Adhamb agus a bhean iad féin o ghnùis an Tighearna Dé am measg chraobhan a' ghàraidh.

9 Agus dh'éigh an Tighearna Dia air Adhamb, agus thubhairt e ris, C'ait *am bheil* thu?

10 Agus thubhairt e, Chuala mi do ghuth sa' ghàradh, agus bha cagal orm a chionn gu'n robh mi lom-nochd, agus dh'fholaich mi mi féin.

11 Agus thubhairt e, Co dh'innis dhuit gu'n robh thu lomnochd? An d'ith thu do'n chraoibh, a dh'aitlin mise dhuit gun itheadh dhith?

12 Agus thubhairt an duine, A' bhean a thug thu *gu bhi* maille rium, thug ise dhomh do'n chraoibh, agus dh'ith mi.

13 Agus thubhairt an Tighearna Dia ris a' mhnaoi, Ciod e so a rinn thu? agus thubhairt a' bhean, Mheall an nathair mi, agus dh'ith mi.

14 Agus thubhairt an Tighearna Dia ris an

nathair, A chionn gu'n d' rinn thu so, *tha* thu mallaichte thar gach ainmhidh, agus thar uile bheathaiche na macharach: air do bhroinn imichidh tu, agus duslach ithidh tu uile làithean do bheatha.

15 Agus cuiridh mi naimhdeas eadar thusa agus a' bhean, agus eadar do shìol-sa agus a sìol-sa: bruthaidh esan do cheann, agus bruthaidh tusa a shàil-san.

16 Ris a' mhnaoi thubhairt e, Meudaichidh mi gu mòr do dhoilgheas agus do thoirrcheas; am péin beiridh tu clann, agus ri t-fhear bithidh do thogradh, agus bithidh uachdaranachd aige ort.

17 Agus ri h-Adhamh thubhairt e, Do bhrìgh gu'n d'éisd thu ri guth do mhná, agus gu'n d'ith thu do'n chraoibh a dh'àithn mise dhuit, ag ràdh, Cha'n ith thu dhith, *tha'n* talmh maillaicht' air do shon; ann an doilgheas ithidh tu dheth uile làithean do bheatha.

18 Agus droighionn agus cluarain bheir e mach dhuit, agus ithidh tu luibh na macharach.

19 Am fallus do ghnùis ithidh tu aran, gus am pill thu dh'ionnsuidh na talmhainn; oir aisde thugadh thu: oir *is* duslach thu, agus gu duslach pillidh tu.

Ecsodus xiv.

1 Agus labhair an Tighearna ri Maois, ag ràdh,

2 Labhair ri cloinn Israeil, gu 'm pill iad, agus gu 'n campaich iad fa chomhair P'hihahi-

roit, eadar Migdol agus an fhairge, fa chomhair Bhaalsephoin: fa choinneamh-san camp-aichidh sibh làimh ris an fhairge.

3 Oir their Pharaoh mu chloinn Israeil, *Tha* iad air seachran san tìr, dh'iadh am fàsach mu'n timchioll.

4 Agus cruadhaichidh mise cridhe Pharaoh, agus théid e air an tòir, agus gheibh mise glòir a thaobh Pharaoh, agus a shlòigh uile; agus bithidh fios aig na h-Eiphitich gur mise an Tighearna. Agus rinn iad mar sin.

5 Agus dh'innseadh do rìgh na h-Eiphit gu'n do theich an sluagh: agus thionndaidh cridhe Pharaoh, agus a sheirbhiseach 'an aghaidh an t-sluaigh, agus thubhairt iad, Ciod e so a rinn sinn, gu'n do leig sinn le h-Israel imeachd as ar seirbhis?

6 Agus bheartaich e a charbad, agus thug e a shluagh maille ris;

7 Agus thug e leis sè ceud carbad taghta, agus uile charbada na h-Eiphit, agus ceannardan orra uile.

8 Agus chruaidhich an Tighearna cridhe Pharaoh rìgh na h-Eiphit, agus lean e air tòir chloinn Israeil: agus chaidh clann Israeil a mach le làimh àrd.

9 Ach chaidh na h-Eiphitich air an tòir (eich agus carbadan Pharaoh, agus a mharcshluagh, agus 'armailt uile) agus rug iad orra, agus iad a' campachadh làimh ris an fhairge, làimh ri Pihahiroth fa chomhair Bhaalsephoin.

10 Agus an uair a thàinig Pharaoh an

fagus, thog clann Israeil suas an sùilean, agus, feuch, bha na h-Eiphitich air an tòir, agus bha eagal mòr orra: agus dh'éigh clann Israeil ris an Tighearna.

11 Agus thubhairt iad ri Maois, An ann a chionn nach *robh* uaighean 'san Eiphit a thug thu leat sinn gu bàs fhaghail 'san fhàsach? C'ar son a rinn thu so oirnn, ar tabhairt a mach as an Eiphit?

12 Nach e so am focal a labhar sinn riut san Eiphit, ag ràdh, Leig leinn seirbhis a dheanamh do na h-Eiphitich? Oir b'fhearr dhuinn seirbhis a dheanamh do na h-Eiphitich na bàs fhaghail 'san fhàsach.

13 Agus thubhairt Maois ris an t-sluagh, Na biodh eagal oirbh, seasaibh, agus faicibh slaint' an Tighearn, a dh'oibricheas e dhuibh an diugh; oir na h-Eiphitich a chunnaic sibh an diugh, cha'n fhaic sibh iad a chaidh' tuilleadh.

14 Cogaidh an Tighearn air bhur son, agus fanaidh sibhse 'nur tosd.

15 Agus thubhairt an Tighearna ri Maois, C'ar son a ta thu 'g éigheach riumsa? Abair ri cloinn Israeil dol air an aghaidh.

16 Ach togsa suas do shlat, agus sìn a mach do làmh os ceann na fairge, agus sgoilt i; agus théid clann Israeil a steach am meadhon na fairge air *talamh* tioram.

17 Agus cruaidhichidh mise, eadhon mise, cridhe nan Eiphiteach, agus théid iad a steach 'nan déigh: agus gheibh mise glòir a thaobh

Pharaoh, agus a thaobh a shlòigh uile, a thaobh a charbadan, agus a thaobh a mharc-shluaigh.

18 Agus bithidh fios aig na h-Eiphitich gur mise an Tighearna, 'nuair a gheibh mi glòir a thaobh Pharaoh, a thaobh a charbadan, agus a thaobh a mharc-shluaigh.

19 Agus dh'fhalbh aingeal an Tighearn a chaidh roimh champ Israeil, agus dh'imich e 'nan déigh; agus dh'fhalbh am meall neoil o'm beulaobh, agus sheas e air an cùlaobh.

20 Agus thàinig e eadar campa nan Eiphiteach agus camp Israeil, agus bha e 'na neul, agus 'na chorchadas *dhoibh sud*, ach shoillsich e 'n oidhche *dhoibh so*, air chor as nach d'thàinig a h-aon diubh am fagus d'a chéile rè na h-oidhche.

21 Agus shìn Maois a mach a làmh os-ceann na fairge, agus thug an Tighearn air an fhairge dol *air a h-ais* le gaoith làidir o 'n ear rè na h-oidhche sin, agus rinn e 'n fhairge 'na *talamh* tioram, agus roinneadh na h-uisgeachan.

22 Agus chaidh clann Israeil a steach am meadhon na fairge air *talamh* tioram, agus *bha* na h-uisgeacha 'nam balla dhoibh air an laimh dheis, agus air an làimh chli.

23 Agus lean na h-Eiphitich, agus chaidh iad a steach 'nan déigh gu meadhon na fairge, *eadhon* eich Pharaoh uile, a charbadan, agus a mharc-shluaigh.

24 Agus ann am faire na maidne dh'amhairc an Tighearn air sluagh nan Eiphiteach,

troimh 'n mheall theine agus neoil; agus chlaoidh e armait nan Eiphiteach.

25 Agus thug e air falbh rothan an carbad, air chor as gu'n do tharruingeadh iad gu trom. Agus thubhairt na h-Eiphitich, Teicheadaid á làthair Israeil, oir tha'n Tighearn à cogadh leo-san an aghaidh nan Eiphiteach.

26 Agus thubhairt an Tighearna ri Maois, Sìn a mach do làmh os ceann na fairge, chum gu'n tig na h-uisgeachan air an ais air na h-Eiphitich, air an carbadaidh, agus air am marc-shluagh.

27 Agus shìn Maois a mach a làmh os ceann na fairge, agus phill an fhairge g'a neart an uair a shoillsich a' mhaduinn; agus theich na h-Eiphitich 'na h-aghaidh: agus chuir an Tighearna na h-Eiphitich fodha am meadhon na fairge.

28 Agus phill na h-uisgeachan, agus dh'fhol-aich iad na carbaid, agus am marc-shluagh, agus armait Pharaoh uile, a' thàinig san fhairge 'nan déigh: cha d'fhàgadh uiread 's a h-aon diubh.

29 Ach dh'imich clann Israeil air *talamh* tioram am meadhon na fairge, agus *bha* na h-uisgeacha 'nam balla dhoibh air an làimh dheis, agus air an làimh chli.

30 Mar so shaor an Tighearna Israel air an là sin á làimh nan Eiphiteach: agus chunnaic Israel na h-Eiphitich marbh air tràigh na fairge.

31 Agus chunnaic Israel an obair mhòr sin

a rinn an Tighearn air na h-Eiphitich, agus bha eagal an Tighearn air an t-sluagh, agus chreid iad an Tighearn, agus Maois a sheirbhisich.

Deuter. xxviii.

1 Agus tarlaidh, ma dh'éisdeas tu gu dùrachdach ri guth an Tighearna do Dhé, a choimhead agus a dheanamh àitheantan uile, a *tha* mi ag àithneadh dhuit air an là'n diugh, gu'n cuir an Tighearna do Dhia suas thu os ceann uile chinneacha na talmhainn.

2 Agus thig na beannachdan so uile ort, agus beiridh iad ort, ma dh'éisdeas tu ri guth an Tighearna do Dhé.

3 Beannaichte *bithidh* tu sa' bhaile, agus beannaichte *bithidh* tu sa' mhachair.

4 Beannaichte *bithidh* toradh do chuirp, agus toradh t'fhearainn, agus toradh do spréidhe, fàs do chruidh, agus treuda do chaorach.

5 Beannaichte *bithidh* do bhascaid agus do chuibrionn.

6 Beannaichte *bithidh* tu 'nuair a thig thu stigh, agus beannaichte *bithidh* tu 'nuair a théid thu mach.

7 Bheir an Tighearna *fa'near* gu'm bi do naimhdean, a dh'éireas suas a't' aghaidh, air am bualadh roimh do ghnùis: thig iad a mach a't' aghaidh air aon slighe, agus teichidh iad romhad air seachd slighibh.

8 Aithnidh an Tighearn am beannachadh ort

a'd' thighibh-tasgaidh, agus anns gach ni ris an cuir thu do làmh ; agus beannaichidh e thu san fhearann a bheir an Tighearna do Dhia dhuit.

9 Daingnichidh an Tighearn thu a'd' shluagh naomha dha féin, mar a mhionnaich e dhuit, ma ghleidheas tu àitheantan an Tighearna do Dhé, agus ma ghluaiseas tu 'na shlighibh.

10 Agus chi uile chinnich na talmhainn gu'n goirear ainm an Tighearn ort, agus bithidh eagal orra romhad.

11 Agus ni an Tighearna saoibhir thu ann am maoin, ann an toradh do chuirp, agus ann an toradh do spréidhe, agus ann an toradh do thalmhainn, anns an talamh a mhionnaich an Tighearna do t' aithrichibh a thabhairt duit.

12 Fosglaidh an Tighearna dhuit a dheadh ionmhas, na nèamhan a thoirt uisge do t'fhearann 'na àm, agus a bheannachadh uile oibre do làimhe ; agus bheir thu 'n iasachd do mhòran chinneach, agus cha ghabh thu 'n iasachd.

13 Agus ni an Tighearn an ceann dhìot, agus ni e an t earball ; agus bithidh tu mhàin an uachdar, agus cha bli thu 'n ìochdar : ma dh'éisdeas tu ri àitheantaibh an Tighearna do Dhé, a tha mi ag àithneadh dhuit air an là'n diugh, gu'n coimhead agus gu'n dean thu iad.

14 Agus cha téid thu thaobh o aon air bith do na briathraibh a tha mi ag àithneadh dhuit an diugh, a chum na làimhe deise no chum na làimhe clìthe, a dhol an déigh dhiath-an eile a dheanamh seirbhis doibh.

15 Ach tarlaidh, mur éisd thu ri guth an Tighearna do Dhé, a thoirt fa'near gu'n dean thu àitheantan agus a reachdan uile, a tha mi ag àithneadh dhuit an diugh, gu'n tig na mallachdan so uile ort, agus gu'm beir iad ort.

16 Mallaichte bithidh tu sa' bhaile, agus mallaichte bithidh tu sa' mhachair.

17 Mallaichte bithidh do bhascaid agus do chuibrionn.

18 Mallaichte bithidh toradh do chuirp, agus toradh t'fhearainn, fàs do chruidh, agus treudan do chaorach.

19 Mallaichte bithidh tu 'nuair a thig thu stigh, agus mallaichte bithidh tu 'nuair a théid thu mach.

20 Cuiridh an Tighearn ort mallachadh, mi-shuaimhneas, agus achmhasan, anns gach ni ris an cuir thu do làmh gu 'dheanamh, gus an sgriosar thu, agus gus an téid as duit gu h-obann, air son aingidheachd do ghnìomhara leis an do thréig thu mise.

21 Bheir an Tighearn air a' phlàigh leantuinn riut, gus an claidh e thu bhàrr an fhearainn, d'am bheil thu dol a steach g'a shealbhachadh.

22 Buailidh an Tighearn thu le caitheamh agus le fiabhrus, agus le h-ain-teas, agus le hard-losgadh, agus leis a' chlaidheamh, agus le seargadh, agus le fuar-dhealt : agus leanaidh iad thu gus an téid as duit.

23 Agus bithidh do speuran a ta os do cheann 'nan ùmha, agus an talamh a ta fodhad 'na iarunn.

24 Ni an Tighearn uisge t'fhearainn 'na luaithre agus 'na dhuslach: o nèamh thig e nuas ort, gus an sgriosar thu.

25 Bheir an Tighearna fa'near gu'm buail-ea-r thu ar beulaobh do naimhdean: théid thu mach air aon slighe 'nan aghaidh, agus teich-idh tu rompa air seachd slighibh; agus athar-raichear thu chum uile rioghachda na talmhainn.

26 Agus bithidh do chlosach 'na biadh aig uile eunlaith an athair, agus aig beathaichibh na talmhainn, agus cha 'n fhuadaich duine sam bith air falbh iad.

27 Buailidh an Tighearn thu le neasgaid na h-Eiphit, agus le ruith fola, agus le càrr, agus le cloimh, do nach bi e'n comas do leigh-eas.

28 Buailidh an Tighearn thu le cuthach, agus le doille, agus le h-uamhann cridhe.

29 Agus smeuraichidh tu mu mheadhon-là, mar a smeuraicheas an dall san dorchadas, agus cha soirbhich leat a'd' shlighibh: agus bithidh tu mhàin fuidh fhoirneart, agus air do chreach-adh a ghnàth, agus cha teasaireg duine sam bith thu.

30 Ni thu ceangal-pòsaidh ri mnaoi, agus luidhidh fear eile leatha: togaidh tu tigh, agus cha ghabh thu còmhnuidh ann: suidhichidh tu fion-lios, agus cha tionail thu 'fhion-dhearc-an.

31 Marbhar do dhamh fa chomhair do shùl, agus cha 'n ith thu dheth: bheirear air

falbh t'asal a dh'aindeoin as do làthair, agus cha toirear air a h-ais dhuit i : bheirear do chaoraich do d' naimhdibh, agus cha bhi neach agad a bheir uatha iad.

32 Bheirear do mhic agus do nigheana do shluagh eile, agus chi do shùilean, agus fàilnichidh iad le fadal air an son rè an là : agus cha bhi neart sam bith a'd' làimh.

33 Toradh t'fhearainn, agus do shaothair uile, ithidh cinneach suas, nach b'aithne dhuit ; agus bithidh tu mhàin fuidh fhoirneart agus air do bhruthadh an còmhnuidh :

34 Air chor as gu'm bi thu air mhi-chéill, air son seallaidh do shùl a chi thu.

35 Buailidh an Tighearn thu sna glùinibh agus anns na cosaibh, le neasgaid chràitich nach gabh leigheas, o bhonn do choise gu mullach do chinn.

36 Bheir an Tighearn thu féin, agus do rìgh a chuireas tu os do cheann, gu cinneach nach b'aithne aon chuid duit féin no do t'aithrichibh ; agus an sin ni thu seirbhis do dhiath-aibh eile, do fhiodh agus do chloich.

37 Agus bithidh tu a't' uamhas, a'd' shamhladh, agus a'd' leth-fhocal, am measg nan uile chineach gus an treòraich an Tighearn thu.

38 Bheir thu mòran sìl a mach do'n fhearann, ach is beag a chruinnicheas tu stigh : oir ithidh an locust suas e.

39 Suidhichidh tu fion liosan agus deasaichidh tu iad ; ach cha'n òl thu do'n fhion,

ni mò a chruinnicheas tu na dearean : oir ithidh a' chnuimh iad.

40 Bithidh croinn-oladh agad air feadh do chrìochan uile, ach cha 'n ungtu thu féin leis an oladh : oir tilgidh do chrann-oladh a thoradh.

41 Ginidh tu mic agus nigheanán, ach cha mheal thu iad ; oir théid iad am bhraighdeanas.

42 Do chraobhan uile, agus toradh t'fhearainn, millidh an locust.

43 Eiridh an coigreach a tha 'nur measg suas gu ro-àrd os do cheann ; agus thig thusa nuas gu ro-ìosal.

44 Bheir e 'n iasachd dhuit, agus cha toir thusa an iasachd dha : bithidh esan 'na cheann, agus bithidh tusa a'd' earball.

45 Agus thig na mallachdan sin uile ort, agus leanaidh iad thu, agus beiridh iad ort, agus an sgriosar thu ; a chionn nach d'éisd thu ri guth an Tighearna do Dhé, a ghleidheadh 'àitheantan agus a reachdan a dh'àithn e dhuit.

46 Agus bithidh iad ort mar chomhar agus mar iongantas, agus air do shliochd a chaidh.

47 A chionn nach d'rinn thu seirbhis do'n Tighearna do Dhia le gairdeachas, agus le subhachas cridhe, air son pailteis nan uile nithe ;

48 Uime sin ni thu seirbhis do d'naimhdibh a chuireas an Tighearn a't' aghaidh, ann an ocras, agus ann an tart, agus ann an lomnochdaidh, agus ann an uireasbhuidh nan uile nithe ;

agus cuiridh e cuing iaruin air do mhuineal, gus an cuir e as duit.

49 Bheir an Tighearn cinneach a't' aghaidh o ionad fad o làimh, o iomall na talmhainn, mar an iolair air iteig; cinneach nach tuig thu 'n cainnt;

50 Cinneach aig am bheil aghaidh bhorb', nach toir urram do ghnùis an aosmhoir, agus nach dean iochd ris an òg.

51 Agus ithidh e toradh do spréidhe, agus toradh t'fhearainn, gus an sgriosar thu: neach nach fàg agad arbhar, fion, no oladh, fàs do chruidh, no treudan do chaorach, gus an cuir e as duit.

52 Agus teannaichidh e thu ann ad gheat-aibh uile, gus am brisear sìos do bhallachan àrda agus daingnichte, anns an robh do dhòigh, air feadh t'fhearainn uile; agus teannaichidh e thu ann ad gheataibh, air feadh t'fhearainn uile a thug an Tighearna do Dhia dhuit.

53 Agus ithidh tu toradh do chuirp féin, feoil do mhac agus do nigheanan, a thug an Tighearna do Dhia dhuit, anns a' chogadh agus anns an teinn, leis an teannaich do naimhdean thu:

54 Air chor as an duine a ta maoth 'nur measg, agus ro-shòghar, gu'm bi a shùil ole a thaobh a bhràthar, agus a thaobh mnà 'uchd féin, agus a thaobh iarmaid a chloinne a dh'fhàgas e:

55 Air chor as nach toir e do h-aon diubh a bheag do fheoil a chloinne a dh'itheas

e : a chionn nach fàgar a bheag aige sa' chogadh, agus anns an teinn leis an teannaich do naimhdean thu a'd' gheataibh uile.

56 A' bhean mhaoth agus shòghar 'nur measg, nach dùraigeadh bonn a coise a chur air an talamh a thaobh muirn agus maothalachd, bithidh a sùil ole a thaobh fir-pòsda a h-uchd, agus a thaobh a mic, agus a thaobh a h-ighinn.

57 Agus a thaobh a maothrain a thig a mach o eadar a cosaibh, agus a thaobh a cloinne a bheireas i : oir ithidh i iad a dh'uir-easbhuidh nan uile nithe an dìomhaireachd anns a' chogadh, agus anns an teinn, leis an teannaich do nàmhaid thu a'd' gheataibh.

58 Mur toir thu an aire uile bhriathran an lagha so a dheanamh, a tha sgrìobhta san leabhar so, a chum gu'm bi eagal an ainm ghlòrmhoir agus uamhasaich so ort, **AN TIGHEARNA DO DHIA :**

59 An sin ni an Tighearna do phlàighean iongantach, agus plàighean do shliochd, eadhon plàighean mòra agus maireannach, agus eucailean cráiteach agus fadalach.

60 A bhàrr air so, bheir e ort uile ghalaran na h-Eiphit, roimh an robh eagal ort ; agus leanaidh iad riut.

61 Mar an ceudna gach tinneas, agus gach plàigh, nach 'eil sgrìobhta ann an leabhar an lagha so, iad sin bheir an Tighearna ort, gus an sgriosar thu.

62 Agus fàgar sibh teare ann an àireamh,

an àite gu'n robh sibh mar reulta nèimh an lionmhoireachd ; a chionn nach d'éisd thu ri guth an Tighearna do Dhé.

63 Agus tarlaidh, mar a rinn an Tighearna gairdeachas os bhur ceann a dheanamh maith dhuibh, agus gu'r deanamh lionmhor, mar sin gu'n dean an Tighearna gairdeachas os bhur ceann gu'r sgrios, agus gu'r toirt gu neo-ni ; agus spìonar sibh as an fhearann d'am bheil thu a' dol g'a shealbhachadh.

64 Agus sgapaidh an Tighearn thu am measg nan uile chinneach, o'n dara ceann do'n talamh eadhon gus an ceann eile do'n talamh ; agus an sin ni thu seirbhis do dhiathaibh eile, nach b'áithne aon chuid duit féin no do t'aithrichibh, eadhon do fhiodh agus do chloich.

65 Agus am measg nan cinneach sin cha'n fhaigh thu suaimhneas sam bith, ni mo bhios fois aig bonn do choise : ach bheir an Tighearna dhuit an sin cridhe gealtach, agus fáilneachadh shùl, agus doilgheas inntinn.

66 Agus bithidh do bheatha crochta ann an amharus fa d' chomhair ; agus bithidh eagal ort a là agus a dh'oidhche, agus cha bhi cinnte air bith agad do d' bheatha.

67 Sa' mhaduinn their thu, Och ! nach b'e 'm feasgar e ; agus san fheasgar their thu, Och ! nach b'i a' mhaduinn e ; air son eagal do chridhe leis am bi eagal ort, agus air son seallaidh do shùl a chi thu.

68 Agus bheir an Tighearna ris thu do'n Eiphit ann an longaibh, air an t-slighe mu'n

dubhairt mi riut, Cha 'n fhaic thu ris i tuilleadh ; agus an sin reicear sibh ri'r naimhdibh mar thràillean agus mar bhan-tràillean, agus cha bhi neach ann gu'r ceannach.

LUCAS ii.

1 Agus tharladh sna làithibh sin, gu'n deachaidh ordugh a mach o Cheasar Augustus, an domhan uile a mheas.

2 (Agus rinneadh an ceud mheas so 'nuair a bha Cirenus 'na uachdaran air Siria.)

3 Agus chaidh iad uile chum a bhi air am meas, gach aon fa leth d'a bhaile féin.

4 Agus chaidh Ioseph mar an ceudna suas o Ghalile, á baile Nasaret, do Iudea, gu baile Dhaibhidh d'an gairmear Betlehem, (do bhrìgh gu'n robh e do thigh agus do shliochd Dhaibhidh,)

5 Chum gu biodh e air a mheas maille re Muire a bha fo cheangal pòsaidh dha, agus i mor-thorrach.

6 Agus tharladh, am feadh a bha iad an sin, gu'n do choimhlionadh làithean a h-inbhe, chum i bhi air a h-aisead.

7 Agus rug i a ceud-ghin mic, agus phaisg i e am brat-speilidh, agus chuir i 'na luidhe am prasaich e ; do bhrìgh nach robh àit aca san tigh-òsda.

8 Agus bha anns an dùthaich sin buachaill-ean a' fantuinn a muigh, agus a' deanamh faireoidheche air an treud.

9 Agus, feuch, thàinig aingeal an Tighearn orra, agus dhealraich glòir an Tighearna mu'n timchioll; agus ghabh iad eagal mòr.

10 Agus thubhairt an t-aingeal riu, Na biodh eagal oirbh: oir feuch, a ta mi ag inns-eadh dhuibh deadh sgéil mhòr-aoibhneis, a bliitheas do'n uile shluagh:

11 Oir rugadh dhuibh an diugh Slànuighear, ann am baile Dhaibhidh, neach a's e Crìosd an Tighearna.

12 Agus bithidh so 'na chomhara dhuibh, Gheibh sibh an naoidhean paisgte ann am brat-speilidh, 'na luidhe am prasaich.

13 Agus air ball bha maille ris an aingeal cuideachd mhòr do armaitibh nèimh, a' moladh Dhé, agus ag ràdh,

14 Gloir do Dhia anns na h-àrdaibh, agus air talamh sìth, deadh-ghean do dhaoinibh.

15 Agus tharladh, 'nuair a dh'fhalbh na h-aingil uatha do nèamh, gu'n dubhairt na buachaillean r'a chéile, Rachamaid a nis eadhon do Bhetlehem, agus faiceamaid an ni so a rinneadh, a dh'fhoillsich an Tighearna dhuinne.

16 Agus thàinig iad gu grad, agus fhuair iad Muire agus Ioseph, agus an leanabh 'na luidhe sa' phrasaich.

17 Agus an uair a chunnaic iad sin, dh'aithris iad an ni a dh'innseadh dhoibh mu thimchioll an leinibh so.

18 Agus ghabh gach neach a chuala so, iongantais ris na nithibh sin a dh'innseadh dhoibh leis na buachailibh.

19 Ach ghléidh Muire na nithe sin uile, a' beachd-smuaineachadh orra 'na cridhe.

20 Agus phill na buachaillean, a' tabhairt glòire agus molaidh do Dhia air son nan nithe sin uile a chual agus a chunnaic iad, a réir mar a labhradh riu.

21 Agus an uair a choimhlionadh ochd làithean chum an leanabh a thimchioll-ghearadh, thugadh IOSA mar ainm air, eadhon an t-ainm a ghàirm an t-aingeal deth mu'n do ghabhadh sa' bhroinn e.

22 Agus an uair a choimhlionadh làithean a glanaidh, a réir lagha Mhaois, thug iad esan gu Ierusalem, chum a thaisbeanadh do'n Tighearna ;

23 (Mar a ta e sgrìobhta ann an lagh an Tighearna, Gach ceud-ghin mic a dh'fosglas a' bhrù, gairmear naomh do'n Tighearn e ;)

24 Agus a thoirt iobairt a réir mar a theirear ann an lagh an Tighearna, dà thurtur, no dà choluman òg.

25 Agus, feuch, bha duine ann an Ierusalem d'am b'ainm Simeon ; agus bha'n duine so ionraic agus diadhaidh, agus bha dùil aige ri sòlas Israeil : agus bha'n Spiorad naomh air.

26 Agus dh'fhoillsicheadh dha leis an Spiorad naomh, nach faiceadh e bàs, gus am faiceadh e Crìosd an Tighearn.

27 Agus thàinig e le treòrachadh an Spioraid do'n teampull : Agus an uair a thug na pàrantan an leanabh Iosa a stigh, chum gu'n

deanadh iad air a shon a réir gnàthachaidh an lagha,

28 An sin ghlac esan 'na uchd e, agus bheannaich e Dia, agus thubhairt e,

29 A nis, a Thighearn, a ta thu leigeadh do d' sheirbhiseach siubhal an sìth, a réir t'fhocail ;

30 Oir chunnaic mo shùilean do shlàinte,

31 A dh'ulluich thu roimh ghnùis nan uile shluagh:

32 Solus a shoillseachadh nan Cinneach, agus glòir do phobuill Israeil.

33 Agus ghabh Ioseph agus a mhàthair iongantas mu na nithibh a labhradh uime.

34 Agus bheannaich Simeon iad, agus thubhairt e ri Muire a mhàthair, Feuch, chuireadh an leanabh so chum tuiteam agus aiseirigh mhòran ann an Israel, agus 'na chomhar' an aghaidh an labhrar :

35 (Agus théid claidheamh troimh d'anam-sa féin,) chum gu'm foillsichear smuainte cridheacha mhòran.

36 Agus bha Anna ban-fhàidh, nighean Phanueil, do thréibh Aseir ; bha i ro aosmhor, agus chaith i seachd bliadhna maille ri fear o àm dhi bhi 'na h-òigh .

37 Agus bu bhantrach i mu thimechioll ceithir bliadhna agus ceithir fichead a dh'aois, nach deachaidh o'n teampull, a' deanamh seirbhis do Dhia a là agus a dh'oidhche le trasgadh agus le h-urnuigh.

38 Agus air teachd dhise a stigh san uair

sin féin, thug i moladh do'n Tighearn, agus labhair i m'a thimchioll riusan uile aig an robh sùil ri saorsa ann an Ierusalem.

39 Agus an uair a choimhlion iad na h-uile nithe a réir lagha an Tighearna, phill iad do Ghalile, d'am baile féin Nasaret.

40 Agus dh'fhàs an leanabh, agus neartaicheadh an spiorad e, air a lìonadh le gliocas; agus bha gràsa Dhé air.

41 Agus chaidh a phàranta gach bliadhna gu Ierusalem, agus féill na càisge.

42 Agus 'nuair a bha e dà bhliadhna dheug a dh'aois, chaidh iad suas gu Ierusalem, a réir gnàtha na féille.

43 Agus air coimhlionadh nan làithean sin doibh, 'nuair a phill iadsan, dh'fhan an leanabh Iosa 'nan déigh ann an Ierusalem; agus cha robh fios aig Ioseph no aig a mhàthair air sin.

44 Ach air dhoibh a shaoilsinn gu'n robh e sa' chuideachd, dh'imich iad astar là; agus dh'iarr iad e measg an càirdean, agus an luchd eòlais.

45 Agus an uair nach d'fhuair iad e, phill iad gu Ierusalem, 'ga iarraidh.

46 Agus tharladh an déigh thri làithean, gu'n d'fhuair iad e san teampull, 'na shuidhe am meadhon an luchd-teagaisg, araon 'gan éisdeachd, agus a' cur cheisd orra.

47 Agus ghabh a' mhuinntir a chual e uile iongantais r'a thuigse agus r'a fhreagraibh.

48 Agus an uair chunnaic iad e, ghlac uamhas iad: agus thubhairt a mhàthair ris, A mhic,

c'ar son a rinn thu mar so oirnn? feuch, bha t'athair agus mise gu brònach ga d'iarraidh.

49 Agus thubhairt esan riu, C'ar son a bha sibh ga m' iarraidh? nach robh fhios agaibh gu'm bu chòir dhomh-sa bhi ann an tigh m' Athar?

50 Agus cha do thuig iadsan an ni a labhair e riu.

51 Agus chaidh e sìos maille riu, agus thàinig e gu Nasaret, agus bha e ùmhal doibh: ach ghléidh a mhàthair na nithe sin uile 'na cridhe.

52 Agus thàinig Iosa air aghaidh ann an gliocas agus am meudachd, agus ann an deadh-ghèan aig Dia, agus aig daoineibh.

MARCUS XV.

1 Agus air ball sa' mhaduinn chum na h-àrd-shagairt maille ris na seanairibh, agus na sgrìobhaicheibh, agus a' chomhairle gu h-iomlan, comhairle, agus air dhoibh Iosa a cheangal, thug iad leo e, agus thug iad thairis e do Philat.

2 Agus dh'fhiosraich Pilat deth, An tusa rìgh nan Iudhach? Agus air freagairt dha, thubhairt e ris, thubhairt thu e.

3 Agus chuir na h-àrd-shagairt mòran do nithibh as a leth: ach cha do fhreagair esan aon ni.

4 Agus chuir Pilat a rìs ceisd air, ag ràdh, Nach freagair thu ni sam bith? feuch cia lìon nithe air am bheil iad sin a' toirt fianuis a'd' aghaidh.

5 Ach cha do fhreagair Iosa ni sam bith tuilleadh ; air chor as gu'n do ghabh Pilat iongantas.

6 A nis air an fhéill bu ghnàth leis aon phrìosanach, ge b'e air bith a dh'iarradh iad, a leigeadh as doibh.

7 Agus bha neach àraidh d'am b'ainm Barabas, ceangailte maille r'a chompanaich ceann-airce, muinntir a bha air deanamh mortaidh anns a' cheannairc.

8 Agus air glaadhaich gu h-àrd do 'n t-sluagh, thòisich iad air iarraidh air, a dheanamh dhoibh mar a rinn e an còmhnuidh.

9 Ach fhreagair Pilat iad, ag ràdh, An àill leibh gu'n cuir mi rìgh nan Iudhach fa sgaoil duibh ?

10 (Oir bha fhios aige gu'm b'ann troimh fharmad a thug na h-àrd-shagairt thairis e.)

11 Ach bhrosnuich na h-àrd-shagairt an sluagh, chum gu'm b'fhearr leis Barabas a chur fa sgaoil doibh.

12 Agus fhreagair Pilat, agus thubhairt e riu a rìs, Ciod ma seadh is àill leibh mi a dheanamh ris an duine sin, d' an goir sibh rìgh nan Iudhach ?

13 Agus ghlaodh iad a rìs, Ceus e.

14 An sin thubhairt Pilat riu, C'ar son, ciod e 'n t-olc a rinn e ? Ach bu ro mhòid a ghlaodh iadsan, Ceus e.

15 Agus air do Philat bhi toileach gnìomh taitneach a dheanamh do'n t-sluagh, dh'fhuasgail e Barabas dhoibh, agus thug e thairis Iosa, an déigh dha a sgiùrsadh, chum a cheusadh.

16 Agus thug na saighdearan leo e steach do'n talla, eadhon cùirt an uachdarain ; agus ghairm iad a' chuideachd uile an ceann a chéile.

17 Agus chuir iad uime eudach purpuir, agus air dhoibh coron droighinn fhigheadh, chur iad air e.

18 Agus thòisich iad air beannachadh dha, ag radh, Fàilte dhuit, a rìgh nan Iudhach !

19 Agus bhuail iad sa' cheann e le slait chuilce, agus thilg iad smugaid air, agus a' lùbadh an glùn, rinn iad aoradh dha.

20 Agus an déigh dhoibh fanoid a dheanamh air, thug iad deth an t-eudach purpuir, agus chuir iad 'eudach féin uime, agus thug iad a mach e chum gu'n ceusadh iad e.

21 Agus dh'èignich iad duine àraibh bhà dol seachad, Simon o Chirene, (athair Alecsandair agus Rufuis, a bha teachd as a' mhach-air,) chum a chrann ceusaidh a ghiùlan.

22 Agus thug iad e gu ionad d'am b'ainm Golgota, is e sin, air eadar-theangachadh, àite cloiginn.

23 Agus thug iad da r'a òl, fion air a mheasgadh le mirr : ach cha do ghabh esan e.

24 Agus an uair a cheus iad e, roinn iad a thrusgan, a' tilgeadh croinn air, ciod a' chuid a bhiodh aig gach duine dheth.

25 Agus bha 'n treas uair ann ; agus cheus iad e.

26 Agus bha sgrìobhadh a chùise-ditidh air a sgrìobhadh os a cheann, RÌGH NAN IUDHACH.

27 Agus cheus iad maille ris dà ghaduiche ; fear air a làimh dheis, agus fear air a làimh chli.

28 An sin choimhlionadh an sgrìobtuir, a thubhairt, Agus bha e air àireamh am measg nan ciontach.

29 Agus thug iadsan a bha dol seachad anacainnt dà, a' crathadh an ceann, agus ag radh, O thusa a leagas an teampull, agus a thogas e ann an trì làithibh.

30 Fòir ort féin, agus thig a nuas o'n chrann-cheusaidh.

31 Agus mar an ceudna thubhairt na h-àrd-shagairt agus na sgrìobhaichean r'a chéile, a' fanoid air, Shaor e daoine eile ; cha'n 'eil e comasach air e féin a shaoradh.

32 Thigeadh a nis Criosd Rìgh Israeil a nuas o'n chrann-cheusaidh, chum gu'm faic agus gu'n creid sinn. Agus thug iadsan a chaidh cheusadh maille ris, anacainnt da.

33 Agus an uair a thàinig an seathadh uair, bha dorchadas air an talamh uile, gu ruig an naothadh uair.

34 Agus air an naothadh uair dh'éigh Iosa le guth àrd, ag ràdh Eloi, Eloi, lama sabachtani ? is e sin, air eadar-theangachadh, Mo Dhia, mo Dhia, c'ar son a thréig thu mi ?

35 Agus air cluinntinn sin do chuid diubhsan a bha 'nan seasamh a làthair, thubhairt iad, Feuch, a ta e a gairm Eliais.

36 Agus ruith fear diubh, agus air dha spòng a lìonadh do fhion geur, agus a cur air slait

chuilce, thug e deoch dha, ag ràdh, Leigibh leis .
faiceamaid an tig Elias g'a thoirt a nuas.

37 Agus air do Iosa éigheach le guth àrd,
thug e suas an deò.

38 Agus bha brat-roinn an teampuill air a
reubadh 'na dhà chuid o mhullach gu ìochdar.

39 Agus an uair a chunnaic an ceannard-
ceud a bha 'na sheasamh fa chomhair, gu'n
d'thug e suas an deò, a' glaodhaich mar sin,
thubhairt e, Gu firinneach b'e 'n duine so Mac
Dhé.

40 Agus bha mar an ceudna, mnàì an fad
uatha ag amharc : 'nam measg sin bha Muire
Magdalen, agus Muire màthair Sheumais bu
lugha, agus Ioseis, agus Salome ;

41 Muinntir a lean e mar an ceudna, an uair
a bha e an Galile, agus a bha frithealadh dha ;
agus mòran eile do mhnaibh a chaidh suas
maille ris gu Ierusalem,

42 Agus a nis air teachd do'n fheasgar, (do
bhrìgh gu'm b'e là an ulluchaidh e, eadhon an
là roimh 'n t-sabaid,)

43 Thàinig Ioseph o Arimatea, comhairleach
urramach, aig an robh mar an ceudna sùil ri
rìoghachd Dhé, agus chaidh e steach gu dàna
dh'ionnsuidh Philait, agus dh'iarr e corp Iosa.

44 Agus b'ìoghnadh le Pilat ma bha e cheana
marbh: Agus air dha an ceannard-ceud a ghairm,
dh'fhiosraich e dheth, An robh fad o fhuaire bàs.

45 Agus air dha fios fhaotainn o'n cheann-
ard-ceud, thug e 'n corp do Ioseph.

46 Agus cheannaich esan lìon-cudach grinn,

agus thug e nuas e, agus phaisg e san lion-eudach e, agus chuir se e ann an uaigh a chladhaicheadh á carraig, agus charuich e clach gu dorus na h-uaighe.

47 Agus dh'amhaire Muire Magdalen, agus Muire màthair Ioseis, air an àite san do chuir-eadh e.

SALM XXIII.

- 1 Is e Dia féin a's buachaill dhomh,
Cha bhí mi ann an dìth.
- 2 Bheir se fa'near gu'n luidhinn sìos
Air cluainibh glas' le sìth :
Is fòs ri taobh nan aimhnichean
Théid seachad sìos gu mall,
A ta e ga mo threòrachadh,
Gu mìn réidh anns gach ball.
- 3 Tha 'g aisig m'anam' dhomh air ais :
'S a' treòrachadh mo cheum
Air slighibh glan' na fireantachd,
Air sgàth 'dheadh ainme féin.
- 4 Seadh fòs ged ghluaisinn eadhon trìd
Ghlinn dorcha sgàil' a' bhàis,
Aon olc no urchuid a theachd orm
Ni h-eagal leam 's ni 'n càs :
Air son gu bheil thu leam do ghnàth,
Do lorg, 's do bhata treun,
Tha iad a' tabhairt comhfhurtachd .
Is fuasglaidh dhomh a'm' fheum.
- 5 Dhomh dheasaich bòrd air beul mo nàmh,
Le h-òladh dh'ung mo cheann ;
Cur thairis tha mo chupan fòs,
Aig meud an làin a t'ann.

- 6 Ach leanaidh maith is tròcair rium,
 An cian a bhios mi beò :
 Is còmhnuichean an àros Dé,
 Ri fad mo rè 's mo lò.

SALM XXXIV.

- 1 IEHOBHAIH beannaicheadh gu h-àrd
 Gach aimsir is gach tràth :
 A chliu 's a mholadh ann am bheul
 Gu h-ìomraiteach a ghnàth.
- 2 Is anns an Tighearna ro-threun
 Ni m'anam uail is glòir :
 Na daoine sèimh', tràth chluinneas sud,
 Ni gairdeachas gu mòr.
- 3 Ardaichibh leamsa Dia nam feart,
 Molamaid 'ainm le chéil' :
- 4 Dh'iarr mise Dia, chual' e, is bhuin
 Mi as gach gàbhadh geur.
- 5 Dh'amhaire iad air, is dhealraich iad ;
 Gun nàire air an gruaidh.
- 6 Do ghlaodh am bochd, is dh'éisd ris Dia,
 Is dh'fhuasgail as gach truaigh.
- 7 Tha aingeal Dé a' campachadh
 Mu'n dream d'an eagal e,
 G'am fuasgladh is g'an teasairginn
 O'n trioblaidibh gu léir.
- 8 O blaisibh agus faicibh so,
 Gu maith, 's gur milis Dia :
 Am fear sin 's beannaicht' e gu beachd
 A dh' earbas as an Triath.
- 9 Fìor eagal Dé, biodh oirbh, a naoimh ;
 Oir uireasbhuidh no dìth

- Cha bhi air a luchd eagail-san,
Fior-chràbhadh dha-a ni.
- 10 Bidh easbhuidh air na leòmhnaibh òg',
Is ocras orr' air leth ;
Ach air an dream a dh'iarras Dia
Cha cheilear aon ni maith.
- 11 Thigibh a chlann, is éisdibh rium :
Dhuibh nochdam eagal Dé.
- 12 Cò'm fear le'm b'àill bhi fada beò,
Chum maith gu faiceadh e ?
- 13 Coimhid do theangadh féin o'n olc,
'S o labhairt ceilg' do bheul.
- 14 Seachainn an t-olc, is dean am maith .
Iarr sìochaint, 's lean gu geur.
- 15 Tha sùile Dhé air fireanaibh,
'S a chluas ri'n glaodh gu fìor.
- 16 Tha gnùis Dhé'n aghaidh daoibh, a chum
An cuimhne sgrios a tìr.
- 17 Do ghlaodh na fireana ri Dia,
Is dh'éisd e riu gu grad ;
Thug furtachd agus fuasgladh dhoibh
O'n àmhgharaibh air fad.
- 18 Do'n mhuinntir 'g am bheil cridhe brùit'
Is dlùth dhoibh Dia gun cheisd :
Ni esan furtachd fòs do'n dream
'G am bheil an spiorad brist'.
- 19 Is lìonmhor trioblaid agus teinn
Thig air an fhìrean chòir ;
Ach asd' air fad ni Dia nan gràs
A theasairginn fadheòidh.
- 20 A chnàmhan uile coimhdidh e ;
Cha 'n 'eil a h-aon diubh brist'.

- 21 Ach marbhaidh ole an duine daoi,
 Is claidhear e gun cheisd ;
 Is luchd an fharmaid, a bheir fuath
 Do dhaoibh còir is ceart,
 Mòr-chiontach fàgair iad 'nan lochd,
 Di-mhilltear iad gu beachd.
- 22 Anam a sheirbhiseach gu léir
 Saor-fhuasglaidh Dia gach àm,
 Cha mhillear idir neach dhiubh sud
 Chuireas an dòchas ann.

SALM CIII.

- 1 O M'ANAM, beannaich thusa nis,
 An Dia Iehobhah mòr :
 Moladh gach ni an taobh stigh dhìom
 'Ainm naomha mar is còir.
- 2 O m'anam, beannaich féin a nis
 Iehobhah mòr do Dhia :
 Na dìchuimhnich na tìodhlacan
 A dheònuich dhuit an Triath.
- 3 'S e m'haitheas duit gu gràs-mhor caoin
 Gach peacadh annad féin :
 'S e bheir dhuit slàint', is furtachd fòs.
 O t'euslaintibh gu léir.
- 4 Do bheatha fòs o sgrìos a' bhàis,
 'S e dh'fhuasglas duit gu pailt ;
 'S e chrùnas thu le coron gràidh,
 'S le tròcair chaomh gun aire.
- 5 Le 'mhaitheas is le 'thìodhlacaibh
 Sàr-lìonaidh se do bheul :
 'S tha t'oige air a nuadhachadh,
 Mar iolair luath nan speur.

- 6 Air sgàth na muinntir ud, a ta
 Le fòirneart air an claidh',
 Ceartas is breitheanas faraon,
 'Se Dia ni dhoibh gun dìth.
- 7 Do Mhaois an neach a b' òglach dha,
 A shlighe chuir e 'n céill :
 Is mar an ceudna 'ghnìomhara
 Do chlannaibh Israeil.
- 8 Tha'n Tighearn iochdmhor tròcaireach,
 'S mall 'fhearg, 's is pailt a ghràs.
- 9 Cha bhi e tagradh ruinn do shior :
 'S cha ghléidh e 'fhearg gu bràth.
- 10 A réir ar peacaidh iomarcaich,
 Dioghaltas oirnn cha d'rinn ;
 'S a réir ar ciont' is eusaontais
 Cha d'thug e luigheachd dhuinn.
- 11 Oir mar os ceann na talmhainn ta
 Na speuran àrd gach ré,
 Is amhluidh sin tha 'thròcair mòr
 Do'n dream d'an eagal e.
- 12 Mar tha an àrd an ear 's an iar
 A' gabhail fad o chéil' ;
 'S co fhad a chuireas Dia nan gràs
 Ar peacaidh uainn gu léir.
- 13 Amhluidh mar ghabhas athair dàimh
 Is truas d'a leanbaibh maoth,
 Mar sin d'a fhìor luchd-eagail féin
 Dia gabhaidh truas gu caomh.
- 14 Oir 's aithne dhasan agus 's léir
 Ar cruth 's ar dealbh gu ceart ;
 Gur duslach talmhainn sinn air fad,
 Is cuimhe leis gu beachd.

- 15 An duine truagh, a ta a làith'
 Amhluidh mar fheur a ghnàth ;
 Mar bhàrr na luibh' air machair fòs
 A ta e fàs fo bhlàth.
- 16 Oir gabhaidh thairis osag ghaoith',
 'S cha bhi e idir ann ;
 'S cha'n fhaicear e san ionad ud
 An robh e fàs gu teann.
- 17 Ach mairidh tròcair Dhé gu sìor
 Do'n dream d'an eagal e,
 Is fòs do chloinn an cloinne-san
 Bidh 'fhìreantachd gach rè:
- 18 Do 'n aitim ud a chumas ris
 An cùmhnant rinn e riu :
 'S a chuimhnicheas 'uil' àitheantan,
 A chum gu'n deant' iad leo.
- 19 Dia shocruich anns na nèamhaibh àrd'
 A chaithir rioghail féin :
 A rìoghachd tha an uachdar fòs
 Os ceann gach ni fo 'n ghréin.
- 20 Sìor-bheannaichibh Iehobhah mòr,
 O 'aingle treun an neart,
 Tha deanamh iarrtuis mar is còir ;
 'S a' tabhairt géill d'a reachd.
- 21 Gach uile shluagh a bhuineas da,
 Beannaichibh Dia a nis ;
 A sheirbhisich le 'n coinhlionar
 Gach ni a's toileach leis.
- 22 'Uil' oibre, feadh a thighearnais,
 A rinneadh leis an Triath,
 An rìgh Iehobhah beannaichibh :
 O m'anam, beannaich Dia.

71

